

Vissza a megszokotthoz?

A lakosság gazdasági helyzetértékelése és a kormánypárt támogatottsága

A 21 Kutatóközpont havonta megjelenő cikksorozata

2021 május

Összefoglaló

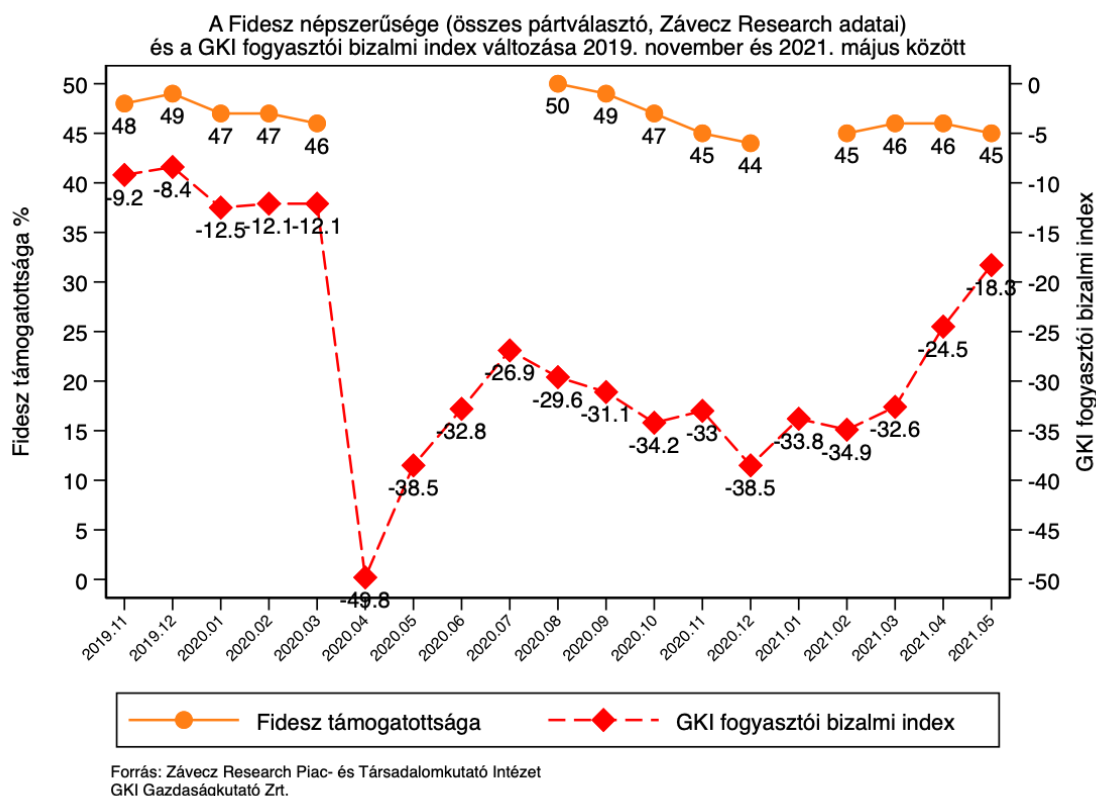
A 21 Kutatóközpont 2021 [márciusában havi elemzési sorozatot](#) indított, amelyben a lakossági gazdasági várakozások és egyes fontos, az ország finansziális, társadalmi helyzetét befolyásoló pénzügyi változások és a mindenkori kormánypártok támogatottságának összefüggéseit vizsgálja.

A 2021 február és április közötti javuló tendenciát követve a fogyasztói bizalmi index némileg lassulva, de további emelkedést mutat, májusban 7 százalékpontot ugrott a mutató. Az áprilisban [egy éves csúcsot elérő érték](#), ami ismét növekedést mutatott, még mindig hátrányban van a 2020-as év eleji, válság előtti adatokhoz képest. A kormány népszerűsége egy százalékponttal csökkent a pártválasztók között, ami a februári adatokkal összehasonlítva stagnálást jelent a kormány támogatottságában. A járvány első hullámában nagyon szélesre nyílt az olló a fogyasztói bizalmi index és a kormány támogatottsága között, májusban a kormány népszerűségének minimális csökkenésével a már áprilisban megfigyelhető korrekció tovább folytatódott, a különbség már közelíti a válság előtti, de még mindig nem éri el. Ugyanilyen támogatottsághoz még 6 százalékponttal jobb fogyasztói bizalmi index járulna a covid előtti trend alapján.

Míg a fogyasztói bizalmi index jelentősen nőtt, addig a kormánypárt támogatottsága csak a teljes népességben emelkedett minimálisan, a pártválasztók között nem változott érdemben (mivel az ellenzék is meg tudott szólítani új szavazókat). Egyrészt azért emelkedhetett csak mérsékelten a kormány támogatottsága, mert a válság alatti "bónusz" ("rally around the flag" jelenség) már nem élvezi, másrészt a gazdasági helyzetértékelés javulása nem valószínű, hogy elégedettséget is jelent. Erre enged következtetni az is, hogy az elmúlt 12 hónapot változatlanul olyan negatívan értékelik a választók, mint a járvány súlyosabb hónapjai alatt, csak a jövőre vonatkozó kilátások javulása húzza fel a fogyasztói bizalmi indexet.

Friss tendenciák

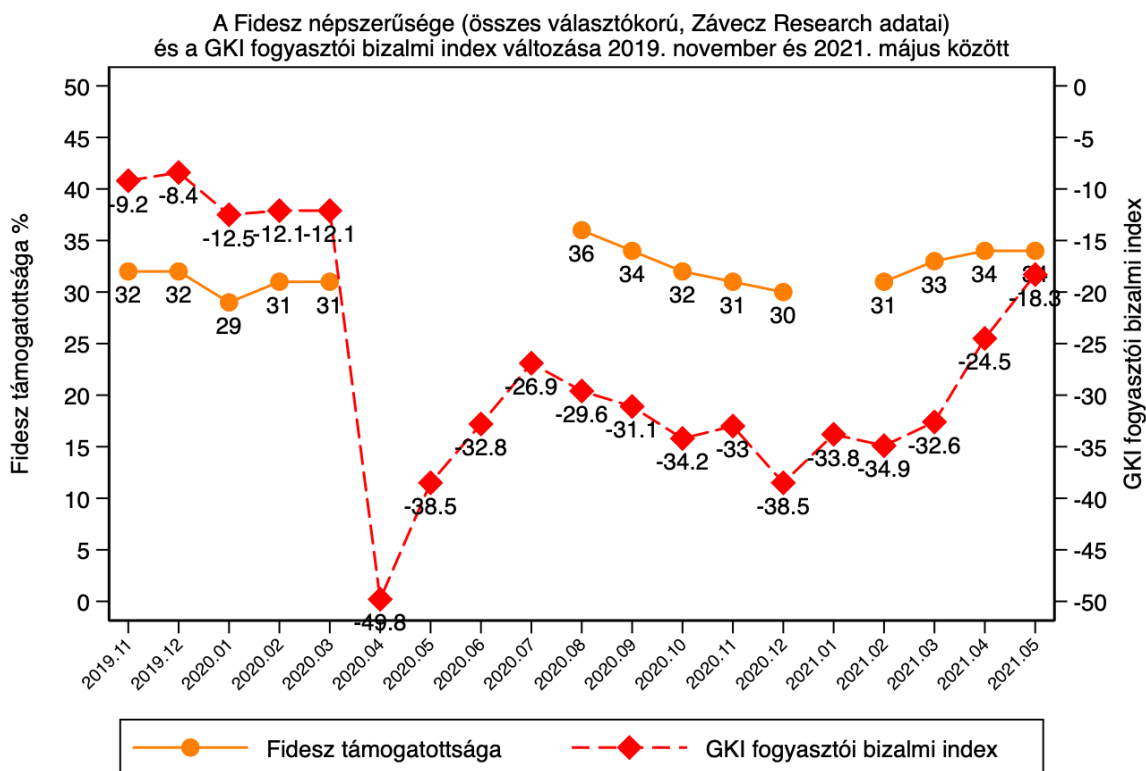
A GKI fogyasztói bizalmi index az áprilisi növekedést fenntartotta és [májusban is emelkedett](#). Ugyan a jövőbeli megtakarítási képesség és a saját pénzügyi helyzet megítélése pozitívabb irányt vett az áprilisi adathoz képest, azonban a gazdaság helyzetét a múlt hónapnál negatívabban értékelték a válaszadók. Az inflációs várakozás a decemberi magas érték utáni csökkenő pálya ellenére, újra emelkedni kezdett. A válaszadók optimistább szemléletét tükrözi, hogy a nagy értékű tartós fogyasztási cikkek vásárlási lehetőségét is kedvezőbben értékelték.

Ahogy az összes pártválasztó vizsgálatában láthatjuk a kormánypárt támogatottságát, elmondhatjuk, hogy a Fidesz-KDNP támogatottsága 2021 februárja óta lényegében stagnál. A márciustól bejelentett járványügyi intézkedések, mint az országos oltási terv és a hozzá kapcsolódó nyitási stratégia alapvetően optimistább helyzetértékelést eredményezett a fogyasztók körében, viszont a kormánypárt népszerűsége nem emelkedett. Ahogy áprilisi tanulmányunkban is rámutattunk, a két mutató ismét közeledett egymáshoz, a járvány okozta válság előtti helyzetet idézve.

Az okokról

Az [áprilisi elemzésben](#) megfogalmazott összefüggések és hatások összességében továbbra is érvényesek a két mutató esetében: a javuló közhangulat növelhetné a kormány támogatottságát, ám a válsághelyzet miatti speciális “bónuszt” meg éppen hogy elveszíti a Fidesz. Ahogy a 2020 tavaszi első hullámban a választók jó része nem a kormányt kárhóztatta a lezárásokért és a gazdasági nehézségekért, úgy most is sokan gondolhatják úgy, hogy nem a kormány érdeme az újraindítás. Ezért nyílt rendkívül szélesre az olló a fogyasztói bizalmi index és a kormány támogatottsága között, és ez az olló záródik most: májusi helyzet sokkal inkább a megszokott, eredeti állapothoz való közeledéssel jellemezhető, rendkívülinek a járvány alatti különbség számított.

Forrás: Závecz Research Piac- és Társadalomkutató Intézet
GKI Gazdaságkutató Zrt.

Hozzá kell tennünk azonban, hogy ha nem a pártválasztók között, hanem a teljes népességben vizsgáljuk a Fidesz népszerűségét, akkor már tapasztalhatunk némi erősödést: ahogy a fenti ábrán láthatjuk 2020 decemberében 30, 2022 májusban viszont már 34 százalékon állt a kormány a teljes népességben. A pártválasztók

között ez a növekedés azért nem mutatkozik meg, mert közben az ellenzék is meg tudott szólítani új szavazókat, a bizonytalanok tábora csökkent. Összességében a Fidesz tehát tudott előnyt kovácsolni a nyitásból és az ezzel összefüggésben javuló közhangulatból, ám ez messze nem olyan mértékű, mint ami a gazdasági helyzetértékelés pozitívabbá válásából következne.

Másik olvasat szerint a gazdasági helyzetértékelés javulása csak annyit jelent, hogy az emberek várakozása a *járvány alatti szinthez képest* javul, de ebből egyáltalán nem következik, hogy elégedettek lennének. Akinek felére csökkent a fizetése, majd most visszaemelik 75%-ra, az javuló helyzetről fog beszámolni, de elégedettnek aligha tekinthető. Ehhez hozzájárulhat az infláció erősödése is.

Harmadszorra, érdemes megnézni a jövőre és a múltira vonatkozó gazdasági helyzetértékelés különbözőségét. A fogyasztói bizalmi index javulását árnyalja a [komponenseinek](#) vizsgálata. A retrospektív (elmúlt 12 hónap) és a jelen helyzetre vonatkozó kérdésekre adott válaszok adatai a járvány kezdete óta 2021 elejére, a 3. hullám árnyékában mutatják a legpesszimistább hangulatot, míg a prospektív (következő 12 hónap) adatsorok a korlátozások oldásának lehetősége mellett inkább optimizmust mutatnak, a jövőbeli megtakarítások kivételével. A különböző területek mutatói közelítik, de még nem igazán tudták beérni a 2020 április előtti értékeket, kérdés, hogy folytatódik-e a válság előtti helyzethez való visszatérés.

Készítette: 21 Kutatóközpont

Készült: 2021.05.31. Budapest

Borítókép: Unsplash – Mathieu Stern